

Hivatkozási útmutató

Hivatkozással látunk el minden tényre, adatra vonatkozó tartalmat, állítást, ötletet, tudományos elképzelést, elméletet a szakdolgozatban. Ezek megjelenítése lehet *szó szerinti*, vagy *saját szavakkal átirrt, összefoglalt* tartalom. A felhasznált irodalomra való hivatkozás kétféleképpen jelenik meg a dolgozatban: *a szöveg közben* és *a szöveg végén, az irodalomjegyzékben*. Az útmutató ezeknek a megfelelő formában történő jelzésére nyújt segítséget. A szakterületnek megfelelően a szövegekői hivatkozás alkalmazása elvárt, a lábjegyzet forma nem elfogadott. A leírt hivatkozási szabályok a szakmában általánosan elfogadott konvenciókat követik, amelyeket az APA Publication Manual foglal össze (legújabb kiadása: Publication Manual of the American Psychological Association, APA, 2020, 7th Edition). A helyes hivatkozással el lehet kerülni a plágiumot.

• Szövegekői hivatkozás

A szövegekői hivatkozás két módja

1.1. Összefoglalt tartalom:

A hivatkozások formája függ a szerzők számától és attól, hogy a mondatba építve, vagy pedig a mondat végén, zárójelben akarunk-e hivatkozni.

- **Egy szerző esetén:** a hivatkozás a vezetéknev és az évszám megadásával történik.

Például:

Oláh Attila (2005) feltárta a pszichológiai immunrendszer alrendszereit és komponenseit.

Vagy

A pszichológiai immunkompetencia alrendszereinek mérésére a Pszichológiai Immunkompetencia Kérdőívet (PIK) dolgozta ki (Oláh, 2005).

- **Két szerző esetén:** „és”-sel kötjük össze a neveket. Például:

Széles körben idézett eredmény, hogy a siket középiskolások többsége 4. osztályos vagy az alatti szinten olvas (Qi és Mitchell, 2012).

- **3 vagy annál több szerző esetén:** csak az első szerzőt és a „*mtsai.*” vagy: „*et al.*” kifejezést kell kiírni. Például:

Ez egyaránt összeegyeztethető azzal az elképzeléssel, amely szerint az ortográfiai reprezentációk kialakulása implicit tanulási folyamaton keresztül zajlik (Pacton és *mtsai.*, 2001).

Nagyobb tartalmi egység összefoglalásánál, idézésénél a bekezdés első mondatába építve hivatkozunk a szerzőket.

Szerző lehet intézmény is pl. Központi Statisztikai Hivatal (2022), ha ez többször ismételt, akkor 1. esetben kiírjuk rövidítéssel, utána rövidítve használjuk: Központi Statisztikai Hivatal (KSH).... KSH

1.2. Szó szerinti idézés:

Amennyiben **rövidebb (40 szónál kevesebb), szó szerinti a hivatkozás**, idézőjelben és az oldalszám is jelző mindkét formában (lásd alább!). **A szó szerinti idézet: tartalmi egységenként 1-2 mondat maximum – definíció lehet, pontos oldalszámot meg kell adni (elektronikus forrás esetén, ha nem jelölt nem releváns):**

„szó szerint átvett rész” (szerző, évszám, oldalszám). Pl. (Buda, 2001, 3.o.)

Diszlexiáról akkor beszélhetünk, amikor „az olvasási teljesítmény alacsony, és ez jellegzetes kognitív profillal párosul” (Csépe és Ragó, 2008, 174. o.).

A **hosszabb, (40 szó feletti) szó szerinti idézetet** speciális formázással különítjük el a szövegben. Ezt a fajta idézési módot csak ritkán és valóban indokolt esetben használjuk (pl. definíció). A bekezdés minden sora 1,25-el behúzva szerepel, előtte és utána sorkihagyással, szimpla sorközzel különül el a szöveg többi részétől. Ilyenkor szükségtelen az idézőjel használata.

Rogers szerint az olyan tapasztalatokat, amelyek inkongruensek (nincsenek összhangban) a szelf szerveződésével, fenyegetésként észlelhetünk, s minél gyakrabban éljük ezt át, annál merevebbé válik a szelfstruktúra saját fenntartása érdekében. Ha valaki az előző példában szereplő anyának – aki ellenérzéssel viseltetik a gyermeke iránt – azt mondja, hogy nem jó szülő, az első reakció a védekezés – az énkép védelme – lesz, az anya bizonyítékok tömegével támasztja alá, hogy mennyire szereti a gyermekét. (Gyöngyösiné Kiss, 2007: 254. o.)

Főbb hivatkozási elvek:

- **Nagyobb tartalmi egységnél, ha több forrást használunk/ foglalunk össze** az első szerzők neve szerinti abc sorrendben felsoroljuk a forrásokat, pontosvesszővel elválasztva.

pl. (Asztag, 2023; Balogh et al., 2005; Cserkesz és Balla, 2009).

- **Ha valakitől több forrást használunk**, akkor elég az évszámokat sorolni a neve után, ha egy évből több publikációja van, akkor a, b, c-vel jelöljük és az irodalomjegyzékben szerepel a forrásnál az abc jelölés

pl. (Buda, 1994a, 1994b, 2001; Vastag, 2022)

- **Klasszikusoknál**, ha csak lehet, feltüntetjük az eredeti megjelenés dátumát is vagy a fordítási év dátumát. Például:
 - ... (James, 1983/1890)
 - ... (Arisztotelész, ford. 1952)
- **Ha év nélkül megjelent műre hivatkozunk**, akkor a név mellé „é.n.” (angolul: „n.d.” — no date) kerül.
- **Ha még csak megjelenés alatt álló műre hivatkozunk**: Falus, I. (in press)
- **Ha nincs szerzője vagy szerkesztője** a műnek, akkor a címre hivatkozunk. Például:
 - ... (Merriam-Webster’s College Dictionary, 1993, 323. o.)
- **Kereszthivatkozás**: másik szerzőnél olvassa valakinek a definícióját vagy az elméletét

Pl.

„A mentális egészség egy olyan egyensúlyi állapot, melyet számos biológiai, pszichológiai, kulturális, spirituális érték egymásra hatása tart fenn, de hatnak rá a szociális interakciók és a társadalmi struktúrák is. A mentális egészség éppen ezért erőforrásként jelenhet meg.”

(Ittész és mtsai., 2006: 99 id. Rostáné Riesz, 2021: 15. o.)

Lehet szó szerinti, ilyenkor az olvasott mű oldalszáma szerepeljen, vagy lehet a szerzőre hivatkozás.

- **Ha az olvasót további irodalomhoz irányítjuk**, akkor a „lásd”, vagy „vö.” (vesd össze, angolul: „see”) kifejezéseket használjuk.

Például:

A személyiség munkadefinícióját érdemes összevetni más személyiség meghatározásokkal (vö. Allport, 1980)

FONTOS: hivatkozás a szöveg része, így a pont a hivatkozás után van! Kivéve, ha szó szerinti idézetnél a teljes mondat szerepel. Ilyenkor az idézett mondat végén van az írásjel.

További forráshivatkozási formák:

- **Online források hivatkozása a szövegben**

1. url címmel

WHO (2022.06.17) Mental Health Elérhető: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-strengthening-our-response> (Letöltve: 2023.05.30.)

2. Ha több forrás, hosszabb cím esetén számozva szöveg szerinti sorrendben

Pl. „Mental health is a state of mental well-being that enables people to cope with the stresses of life, realize their abilities, learn well and work well, and contribute to their community.”

(W1)

W1, W2, W3...

Az online forrásokra hivatkozás az irodalomjegyzékben:

W1 – WHO (2022.06.17) Mental Health Elérhető: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-strengthening-our-response> (Letöltve: 2023.05.30.)

- **Ábra, táblázat hivatkozása**

Az ábrákat, táblázatokat sorszámmal ellátva szerepeltetjük az anyagban. A szövegben azonosítható módon szerepel, hogy mely ábrára, táblázatra hivatkozik az adott szövegrész.

Ha nem saját készítés, akkor az eredeti forrást fel kell tüntetni, az oldalszámot is szerepeltetve (hasonlóan a szó szerinti hivatkozáshoz.)

Ha saját szerkesztés, akkor az ábra táblázat címe után (Forrás: saját szerkesztés), ha ebben adatokat használ valahonnan, akkor az adatforrás feltüntetendő ebben az esetben is (Forrás: KSH (2017) alapján saját szerkesztés)

- **Mellékletek**

A mellékletben olyan tartalmakat szerepelnek, amelyek nem illeszthetők a dolgozat szövegébe pl. kérdőív, interjú/ fókuszcsoporthoz terve.

Szintén itt szereplenek illusztratív, kiegészítő információk pl. ábra, adatok, interjú összefoglalt formája, adatfeldolgozás, szövegben röviden bemutatott anyag egy intézményről pl. SzMSz egy része, képek a programról.

Ha több melléklet is van, akkor sorszámozzuk: 1. melléklet, 2. melléklet és a szövegben a megfelelő helyen utalunk erre: (A kérdőívet lásd az 1. mellékletben.)

- **Felhasznált irodalom**

Irodalomjegyzék

Az irodalomjegyzékben minden felhasznált forrás legyen benne és olyan ne legyen, amit nem használt fel. **Csak azt az irodalmat foglaljuk bele az irodalomjegyzékbe, amelyre a szöveg közben hivatkozás történt, és amelyet ténylegesen el is olvastunk!**

A szerző vezetékneve szerinti betűrendben (A Dr. cím nem szerepel)- ha ugyanaz a szerző többször előfordul, akkor a szövegben jelölt évszám a, évszám b szerint sorrendben, vagy a 2. szerző szerinti betűrendben. Ha a szerző nem személy, hanem intézmény, az intézmény, szervezet teljes nevét ki kell írni (pl. World Economic Forum (2022))

Formai elvárások: itt fontos, hogy mi szerepel dőlt betűvel és hol milyen írásjelet használunk!

Az irodalomjegyzék behúzás beállítása mindig függő legyen!

- **Könyv:** Vezetéknév, K., Vezetéknév, K., & Vezetéknév, K. (évszám). *Cím dőlttel*. Kiadó.

A szerző vezetékneve – vessző - keresztnév kezdőbetűje – pontokkal → Pl. Bodnár, É.

Ha több szerző, akkor a szerzőket kiírjuk és vesszővel választjuk el, utolsó szerző előtt & (Lewin, K., Lippitt, R., & White, R. K. (1939)). A cím a dőlt betűvel szedve.

Például:

Buda, B. (2001). *Az öngyilkosság*. Animula. ISBN 9789634080480

Bevan, S., & Cooper, C. L. (2021). *The healthy workforce: Enhancing wellbeing and productivity in the workers of the future*. Emerald Publishing Limited. ISBN 1838675027

- **Szerkesztett kötet:** Vezetéknév, K., Vezetéknév, K., & Vezetéknév, K.(szerk). (évszám). *Cím dőlttel*. Kiadó.

Például:

Asztalos, B., Járny, M. és Szentjóni, O. (Szerk.). (2017). *ÁLOM, TERV, TETT Gyakorlati útmutató és példatár mentálhigiénés projektekhez*. Antropos Mentálhigiénés Egyesület, ISBN 978-963-12-8510-9

- **Könyvrészlet, tanulmánykötet egy tanulmánya:** Vezetéknév, K. (évszám). Fejezet címe. In: Szerkesztő vezetéknév, K. (szerk.): *Könyv címe*. Kiadó, xxx-xxx. o.

Az oldalszámok a végén, a könyv címe a dőlt:

Például:

Kapusi P. (2017). Családi kör – házaspároknak szóló közösség tervezése In: Asztalos, B., Járny, M. és Szentjóni, O. (szerk.) *ÁLOM, TERV, TETT Gyakorlati útmutató és példatár mentálhigiénés projektekhez*. Antropos Mentálhigiénés Egyesület, 178-194. o.

- **Folyóirat cikk:** Vezetéknév, K. (évszám). Cikk címe. *Folyóirat, évfolyam*(lapszám), xxx-xxx. o.

Dőlt a folyóirat neve, a lap évfolyamszáma dőlttel, majd zárójelben, hogy az évfolyamon belül hányadik lapszám.

Például:

Vargha, A., Zábó, V., Török, R., & Oláh, A. (2020). A jóllét és a mentális egészség mérése: a Mentális Egészség Teszt. *Mentálhigiéne és Pszichoszomatika*, 21(3), 281-322. o.

- **Absztraktra való hivatkozás.**

Például:

Meyer, A. S. & Bock, K. (1992). The tip-of-the-tongue phenomenon: Blocking or partial activation? (online) *Memory and Cognition*, 20, 715—726. *Absztrakt*, forrása: PsychINFO Item: 80-16351

- **Doktori dolgozat, előadás:**

Dőlt a cím, A cím után zárójelben szerepel a jelleg és az intézmény

Például:

Kiss, Cs. (2014). *A szervezeti elkötelezettség és a munka-család konfliktus összefüggései az ügyfélszolgálati munkában* (doktori disszertáció). Budapesti Corvinus Egyetem.

- **Internetes források hivatkozása:**

ha nincs szerző, a weboldal fenntartója a szerző

Például:

Tanári Kör Blog (2022. 07. 25.) Nyári szünet – okostelefonok nélkül

(<https://tanarikor.hu/nyari-szunet-okostelefonok-nelkul/>)

/hivatkozásnál jelölendő: Letöltve: 2023.05.30./

A közzététel pontos dátuma a forrás után, ha nem ismert, akkor (n.d.) = nincs dátum

3. Hivatkozáshoz használható szoftverek

A hivatkozáskezelő szoftverek segítségével a szöveget írva (pl. Wordben) beilleszthetjük a kívánt hivatkozást, a programok automatikusan, az előre beállított formátumnak megfelelően (pl. APA 7 formátum) illeszti a szövegbe a hivatkozás, és az irodalomjegyzékbe a megfelelő formátumú irodalmi tételeket automatikus legenerálja. A leggyakrabban használt hivatkozáskezelők az **Endnote** (<http://www.endnote.com/>), a

Zotero (<http://www.zotero.org/>) és a **Mendeley** (<https://www.mendeley.com>). Weben a Google Scholar kereső (<https://scholar.google.com>) segítségével is lehet előre beállított formátumnak megfelelő (pl. APA 7 formátum) irodalomjegyzék hivatkozást generálni.

The screenshot shows a Google Scholar search result for the article "A jóllét és a mentális egészség mérése: a Mentális Egészség Teszt" by Vargha, A., Zábó, V., Török, R., & Oláh, A. (2020). The search results page includes a sidebar with filters and a main content area with a snippet of the article. A citation popup window is open, showing the citation in MLA, APA, and ISO 690 formats. The APA citation is highlighted with a red oval.

Search results for: Vargha, A., Zábó, V., Török, R., & Oláh, A. (2020). A jóllét és a mentális egészség mérése: a Mentális Egészség Teszt. *Mentálhigiéné és Pszichoszomatika*, 21(3), 281-322.

Cikkek

Bármikor
2024 óta
2023 óta
2020 óta
Egyéni tartomány...

Rendezés relevancia szerint
Rendezés dátum szerint

Bármilyen típus
Áttekintő cikkek

szabadalmak is
 idézetek

A jóllét és a mentális egészség mérése: a Mentális Egészség Teszt [PDF]
A Vargha, V Zábó, R Török, A Oláh
Mentálhigiéné és Pszichoszomatika, 2020, 21(3), 281-322.

Elméleti háttér: A mentális egészség mérése spirituális szinten, ezen kívül pszichoszomatikus megközelítésre, amelyhez a hatékony dinamikus önszabályozás jelenleg a leggyakoribb és leggyorsabban elterjedt, érvényes teszteket dolgozzon ki. A Mentális Egészség Teszt (MET) legújabb változata a következőképpen alakult.

TÖBB MEGJELENÍTÉSE
☆ Mentés Hivatkozás Idézetek

Ez a keresés legjobb találat. Összes találat: 1

Hivatkozás

MLA Vargha, András, et al. "A jóllét és a mentális egészség mérése: a Mentális Egészség Teszt." *Mentálhigiéné és Pszichoszomatika* 21.3 (2020): 281-322.

APA Vargha, A., Zábó, V., Török, R., & Oláh, A. (2020). A jóllét és a mentális egészség mérése: a Mentális Egészség Teszt. *Mentálhigiéné és Pszichoszomatika*, 21(3), 281-322.

ISO 690 VARGHA, András, et al. A jóllét és a mentális egészség mérése: a Mentális Egészség Teszt. *Mentálhigiéné és Pszichoszomatika*, 2020, 21.3: 281-322.

BibTeX EndNote RefMan RefWorks